

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าระบบสายพาน เชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษาบ้านสบแพม บ้านตีนธาตุ และบ้านแพมกลาง ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและสภาพความวิตกกังวลของประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างโครงการระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและเครื่องมือในการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 ขอบเขตของการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการศึกษาคั้งนี้ คือ บ้านสบแพม บ้านตีนธาตุ และบ้านแพมกลาง ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีเหตุผลในการเลือกทั้ง 3 หมู่บ้านดังกล่าวเป็นพื้นที่ศึกษาคือ

- บ้านสบแพมเป็นสถานที่ก่อสร้างเสารับน้ำหนักมีลักษณะเป็นเสาเดี่ยว เสาโครงเหล็ก 1 สถานี Pulley และสถานีมอเตอร์ รวมทั้งหมด 4 ต้น
- บ้านตีนธาตุเป็นสถานที่ก่อสร้างเสารับน้ำหนักมีลักษณะเป็นเสาโครงเหล็ก 1 และเสาเดี่ยว รวมทั้งหมด 2 ต้น
- บ้านแพมกลางเป็นสถานที่ก่อสร้างเสารับน้ำหนักมีลักษณะเป็นสถานี Pulley จำนวน 1 ต้น

3.1.2 ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน จังหวัดเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษาบ้านสบแพม บ้านตีนธาตุ และบ้านแพมกลาง ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเนื้อหาที่จะศึกษาดังนี้

3.1.2.1 ศึกษาบริบทของบ้านสบแพม บ้านตีนธาตุและบ้านแพมกลาง ได้แก่

- 1) ประวัติของหมู่บ้าน
- 2) ลักษณะทางกายภาพ
- 3) ลักษณะทางประชากร

4) ลักษณะทางสังคม

3.1.2.2 ศึกษาบริบทโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน

3.1.2.3 การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน จังหวัดเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย

1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การนับถือศาสนา

2) สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ ดิน อาชีพ รายได้ สภาพความเป็นอยู่ในระดับครัวเรือนและระดับหมู่บ้าน

3) ความวิตกกังวลที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน จังหวัดเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน ในเรื่องการใช้ประโยชน์จากมนุษย์และคุณภาพชีวิต

- ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชนและชุมชนในพื้นที่ที่จะมีการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้า เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

3.1.3 ขอบเขตของเวลา

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษางานด้านเอกสารและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – กรกฎาคม 2551

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) การสอบถามตามแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในหมู่บ้านที่อาจได้รับผลกระทบ

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปเอกสาร บทความทางวิชาการ สถิติข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งรวบรวมได้จากหนังสือและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่หมู่บ้านสบแพม บ้านดินธาตุและบ้านแพมกลาง ตำบลทุ่งยาว อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้ทำการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม โดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้สร้างตารางขนาดประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างขึ้นมาเพื่อสามารถเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยไปใช้ เมื่อเทียบกับ

ตารางของ Krejcie & Morgan จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ จำนวนของประชากรหลังคาเรือนของทั้ง 3 หมู่บ้าน ที่มีการกำหนดไว้ บ้านสบแพม จำนวน 58 หลังคาเรือน บ้านดินธาตุ จำนวน 42 หลังคาเรือน และบ้านแพมกลาง จำนวน 46 หลังคาเรือน รวม 146 หลังคาเรือนโดยใช้ตัวแทนของแต่ละหลังคาเรือน ๆ ละ 1 คน เมื่อนำมาเทียบตารางของ Krejcie & Morgan ที่ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 95% แล้วจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านดังนี้ บ้านสบแพม จำนวน 50 คน บ้านดินธาตุ จำนวน 38 คน บ้านแพมกลาง จำนวน 41 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวม 129 คน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

3.2.2.1 แบบสอบถาม (questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้มีการกำหนดหัวข้อแบบสอบถามเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การนับถือศาสนา

ตอนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน อาชีพ รายได้ สภาพความเป็นอยู่ในระดับครัวเรือนและระดับหมู่บ้าน

ตอนที่ 3 ความวิตกกังวลที่อาจเกิดขึ้นจากการก่อสร้าง โครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 4 ระดับความคาดหวังถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชนและชุมชนในพื้นที่ที่จะมีการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้า

แบบสอบถามได้วิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามด้วยวิธี Cronbach alpha coefficient ได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .9975 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ เมื่อเก็บข้อมูลมาได้แล้วจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น

1) ข้อมูลที่ได้จากการสนทนาและสังเกต ทั้ง 3 หมู่บ้าน นำมาวิเคราะห์สรุปในรายละเอียดจากแนวความคิดของผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนมาบรรยายเชิงพรรณนา

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละและนำเสนอ
ในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 ระดับความวิตกกังวลในด้านผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ
และสังคมในการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งด้วยสายพานเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน โดยการหา
ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 4 ระดับความคาดหวังถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะ
เกิดขึ้นต่อประชาชนและชุมชนในพื้นที่ที่จะมีการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งด้วยสายพาน
เชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน มากน้อยเพียงใด

สำหรับแบบสอบถามเกี่ยวกับความเห็นผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและ
สังคม ในการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน จังหวัดเชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยเป็น
คำถามที่เกี่ยวข้องกับความกังวลว่าจะเกิดผลเสียต่อเศรษฐกิจ สังคมในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งหากมี
ความกังวลมากจะสะท้อนให้เห็นผลกระทบเชิงลบที่อาจเพิ่มขึ้น แบบสอบถามดังกล่าวเป็นแบบ
มาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับและ
หลักเกณฑ์การแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญส่ง นิลแก้ว, 2541, หน้า 146)

ระดับความกังวล	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย โดยยึด
หลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับน้อยที่สุด